

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 7. - 8. marts 2023

Program

Tirsdag 7. marts 2023

09.00 – 09.30	VINGSTED Hotel og Conferencecenter, Bredsten v/Vejle Ankomst, registrering, kaffe/the, morgenbuffet			
09.30 – 09.40	Velkomst <i>Fagchef, civilingeniør, ph.d. Katerina Tsitonaki, WSP Danmark, forkvinde for ATV Jord og Grundvand</i>			
09.40 – 10.40	Our climate is changing rapidly...also in Europe <i>v/ professor Sebastian Mernild, klimaforsker, SDU Climate Cluster, Syddansk Universitet</i>			
10.40 – 10.50	Pause og fordeling i lokalerne			
	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 1	Geofysik for alle - del I	Samarbejde om grundvandsbeskyttelse	PFAS I Status og viden	Indeluft Måle- og renseteknik
10.50 – 11.15	<i>Arr.: Chefkonsulent Nina Tuxen, Region Hovedstaden, chefkonsulent Flemming Jørgensen og teamleder Jesper Simensen, Region Midtjylland, fagchef Anders Edsen og chefrådgiver Henrik Olesen, WSP Danmark</i>	<i>Ordstyrer: Chefkonsulent, ph.d. Nanette Schouw, Region Sjælland</i>	<i>Ordstyrer:</i>	<i>Ordstyrer:</i>
11.15 – 11.40	Geofysiske metoder anvendt ved af forureningsundersøgelser <i>v/ professor Lars Nielsen, KU, professor Anders Vest Christiansen og geofysiker Jesper Bjergsted Pedersen, AU</i>	Drikkevand på tværs – et tværfagligt samarbejde mellem Region H., Grib-skov Kommune og vandforsyningerne i kommunen <i>v/ chefkonsulent Gunver Heidemann, Region H. og geolog Alexander Laursen, COWI (tidl. Gribskov Kom.)</i>	10.50-11.25 Hvad er nyt i regionernes PFAS-håndbog? <i>v/ seniorkonsulent Julie Kofoed, VMR</i>	Resultater og dynamik mellem forurening i indeluft, drænsystem og det terrænnære grundvand – undersøgt med ORSA, Beacon og Canisters <i>v/ projektleder Mette Algreen, WSP Danmark</i>
11.40 – 12.05	Korte eksempler: • Georadar anvendt ved karakterisering af gulvkonstruktioner • Seismik anvendt ved losseplads, Odense Vest • Cross borehole georadar til forbedring af geologisk model • tTEM-kortlægning af en PFAS-lokalitet ved Søballe • DCIP ved Lyngevej Losseplads Opsamling og erfaringer med værktøjskassen	Helhedsorienteret grundvandsbeskyttelse i Partnerskab for bæredygtig vandforsyning <i>v/ funktionschef Henrik Jannerup, Region Sjælland</i>	11.25-11.40 Risikovurdering af PFAS – praktiske erfaringer <i>v/ civilingeniør, ph.d. Kirsten Rügge, COWI</i>	Indeklimamåling på DGNB-måden <i>v/projektleder Ane Grethe Stadel, Rambøll</i>
12.05 – 12.15	Se separat fagsessionsprogram og beskrivelse	Initiativer under Partnerskab for bæredygtig vandforsyning om pesticidesårbarhed og folkeaktier <i>v/ faglig chef Mette Oht Klitgaard, Danske Vandværker, og chefkonsulent Lærke Thorling, GEUS</i>	11.40-12.05 Erfaringer med PFAS som sekundær komponent på afværgeanlæg <i>v/ chefkonsulent Line M. Fischer, Region Hovedstaden</i>	Folien i værktøjskassen – er den mon glemte? <i>v/ specialist Tage V. Bote, COWI</i>
12.15 – 12.45	Spørgsmål og diskussion			
12.15 – 12.45	<i>Nyheder fra de studerende – videnskabelige posters – "speed dating"</i>			
12.45 – 13.30	Frokost i restauranten			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 7. – 8. marts 2023
Program

Tirsdag 7. marts 2023

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 2	Geofysik for alle - del II	Workshop I	PFAS II	Indeluft
	Prøvetagning i overfladejord	Prøvetagning og analysemetoder	Testhus Roslev	
13.30 – 13.55	<p>Arr.: Chefkonsulent Flemming Jørgensen og temleder Jesper Simensen, Region Midtjylland, fagschef Anders Edsen og chefrådgiver Henrik Olesen, WSP Danmark, chefkonsulent Nina Tuxen, Region Hovedstaden</p> <p>Præsentation af TUP-projektets formål, motivation og projektdeltagere <i>Flemming Jørgensen, Region Midtjylland</i></p>	<p>Arr.: Geolog Sine Thorling Sørensen og udviklingsleder, ph.d Per Loll, DMR, konsulent Cecilie Amtorp og chefkonsulent Anne Sivertsen, Region Hovedstaden</p> <p>Ordstyrer:</p> <p>PFAS – Prøvetagning af jord, grundvand, luft og overfladevand (TUP-projekt) <i>v/ teamleder, civilingeniør Jette Kjøge Olsen, Rambøll</i></p>	<p>Ordstyrer: <i>Fagleder Martin Flyhn, DMR</i></p> <p>Danske erfaringer med VaporSafe <i>v/ senior specialist Bjarke Hoffmark, COWI</i></p>	
13.55 – 14.20	<p>tTEM-metoden og opnåede erfaringer omkring dataindsamlingsstrategi og kvalitetssikringsrutiner <i>Anders Edsen, WSP Danmark og Jesper Bjergsted Pedersen, Aarhus Universitet</i></p> <p>Praktiske erfaringer med "Prøvetagningsstrategier til undersøgelse af overfladejord", miljøprojekt nr. 2173, 2021</p>	<p>Praktiske erfaringer med "Prøvetagningsstrategier til undersøgelse af overfladejord", miljøprojekt nr. 2173, 2021</p>	<p>Prøvetagning af PFAS af jord og grundvand – udfordringer med forskellige standardmetoder og anbefalinger <i>v/ ekspertisechef Anders G. Christensen, NIRAS</i></p>	<p>Anvender vi de rigtige målemetoder ved måling i kloaksystemer, hvis vi vil være sikre på en robust risikovurdering? <i>v/ civilingeniør Winnie Hyldegaard, Region Midtjylland</i></p>
14.20 – 14.45	<p>Præsentation af resultater fra kortlagte lokaliteter</p> <p>Perspektivering – potentiale og udsyn ved brug af tTEM-metoden på forureningsundersøgelser <i>v/ Jesper Simensen, Region Midtjylland</i></p>	<p>Se separat program</p>	<p>TUP-projekt vedr. Analysemetoder til undersøgelse for PFAS-forbindelser i jord, grundvand og overfladevand <i>v/ Peter Mortensen, Eurofins, og geolog Morten Røhling Olesen, NIRAS</i></p>	<p>Differenstrykmålinger – det er ikke så simpelt, som du tror! <i>v/ civilingeniør Karin Birn Nielsen, Region Midtjylland</i></p>
14.45 – 14.55	<p>Se separat fagsessionsprogram og beskrivelse</p>	<p>Kun forhåndstilmeldte</p>	<p>Spørgsmål og diskussion</p>	<p>Spørgsmål og diskussion</p>
14.55 – 15.15	Pause			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 7. – 8. marts 2023
Program

Tirsdag 7. marts 2023

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 3	<p>Generationsforureninger I</p> <p><i>Ordstyrer: Afdelingsleder, ph.d Mette Christophersen, Rambøll</i></p>	<p>Workshop I - fortsat</p> <p>Prøvetagning i overfladejord</p>	<p>PFAS – III</p> <p>Undersøgelser</p> <p><i>Ordstyrer: Områdechef Anne Krag, Region Syddanmark</i></p>	<p>MAPField-projektet og målrettet kvælstofregulering</p> <p><i>Ordstyrer:</i></p>
15.15 – 15.40	Overvejelser vedrørende miljøpåvirkninger efter oprensning og konsekvenser for valg af afværgeteknik – Høfde 42 og den gamle Cheminova fabriksgrund <i>v/ seniorkonsulent Jacqueline Falkenberg, NIRAS</i>		PFAS-forureningen fra Korsør Brand-skole.Hvad er der sket de sidste 2 år, og hvad har vi lært? <i>v/ seniorkonsulent Søren Dyreborg, NIRAS</i>	MapField metoder, koncept og anvendelsesmuligheder i forhold til kortlægning af kvælstofretention <i>v/ seniorforsker Birgitte Hansen, GEUS</i>
15.40 – 16.05	Cheminovas gamle fabriksgrund – status for afgrænsning af forureninger og strategi for oprensning <i>v/ naturgeograf Halfdan R. Sckerl, Region Midtjylland</i>	Se separat program	“Scenarios” – Et nyt Horizon 2020 forskningsprojekt vedr. PFAS-relaterede problemstillinger <i>v/ seniorprojektleder, ph.d. Knud Erik Klint, Geo</i>	Ny viden om nitratreduktion <i>v/ forsker Hyojin Kim, GEUS</i>
16.05 – 16.30	Inddragelse af geostatistik i alle faser af en videregående undersøgelse - trickle down fra generationsforurening <i>v/ udviklingsleder, ph.d. Per Løll, DMR</i>	Kun forhåndstilmeldte	Vores første PFAS-pulje: Hvad har vi lært om PFAS-undersøgelser? <i>v/ civilingeniør Louise Mølholm, COWI, og geolog Agnieszka Bentzen, Region Syddanmark</i>	Implementering og muligheder i den målrettede kvælstofregulering set fra landbrugets side <i>v/ miljøchef Irene Wiborg, SEGES</i>
16.30 – 16.40	Spørgsmål og diskussion		Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
16.45 – 18.30	Sportsaktiviteter for alle interesserede: Skydning (husk tilmelding på liste i foyer ved ATV JogG’s stand), guidede gåtur (husk tilmelding på liste i foyer ved ATV JogG’s stand), Hal 1: Badminton, (fælles) løbetur - og/eller: “Netværksfadøl” i foyer			
18.45 – 19.30	Centersal Fælles session			
19.30	Middag og dans i restauranten			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 7. – 8. marts 2023
Program

Onsdag 8. marts 2023

09.15 – 10.15	<p>Centersal</p> <p>Biodiversitet – vil vi mere end bare greenwashing? <i>v/ seniorforsker Rasmus Ejrnæs, Institut for Ecoscience, Aarhus Universitet</i></p>			
10.15 – 10.25	<p>Pause og fordeling i lokalerne</p>			
	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 4	Generationsforureninger II	Pesticidtransport Undersøgelser fra punktkilder	Overfladevand – PFAS	Indeluft - måleteknikker
10.25 – 10.50	<p><i>Ordstyrer: Fagchef, ph.d. Thomas H. Larsen, WSP Danmark</i></p> <p>Kortlægning af de geologiske og hydrogeologiske forhold langs Grindsted Å med fokus på tilstedeværelsen af artesiske forhold og bestemmelse af hydraulisk ledningsevne <i>v/ chefkonsulent Britt Boye Thrane, Rambøll</i></p>	<p><i>Ordstyrer: Planlægger Eva Hansson, Novafos</i></p> <p>Modelbaserede undersøgelser af pesticidtransport og varighed af pesticidkilder <i>v/ seniorforsker Klaus Mosthaf, DTU Sustain</i></p>	<p><i>Ordstyrer: Specialkonsulent Helle Overgaard, Region Hovedstaden</i></p> <p>Kraftig PFAS-forurening fra punktkilde – håndtering af risiko for overfladevand, vandværk, fiskesø, og private indvindingsboringer <i>v/ fagchef, ph.d. Andreas Houlberg Kristensen, DMR</i></p>	<p><i>Ordstyrer: Civilingeniør Anne Tipsmark Ottosen, Region Syddanmark</i></p> <p>Er sæbebobler bedre end sporgas? Sammenligning af 2 metoder til tæthedsprøvning af membraner op indeluftsikringer på forurenede lokaliteter <i>v/ hydrogeolog Isak Hjort Dahm, WSP Danmark</i></p>
10.50 – 11.15	<p>Kan data fra sonder og sensorer anvendes og forbedre beregning af forureningsflux? <i>v/ ph.d.-studerende Gregory Lemaire, DTU Sustain</i></p>	<p>Dynamisk undersøgelse til vurdering af pesticiders spredning i moræneler <i>v/ hydrogeolog, ph.d. Gro Lilbæk, NIRAS</i></p>	<p>PFAS i havet – en kilde til forurening på landjorden? <i>v/ civilingeniør Anne Boman Henriksen, NIRAS</i></p>	<p>Georadarundersøgelser som værktøj til kortlægning af gulvkonstruktioner ved indeluftundersøgelser på forurenede grunde <i>v/ geolog Carsten Albrechtsen, Rambøll</i></p>
11.15 – 11.40	<p>Udfordringer med generationforureningen ved Himmarsk Strand <i>v/ civilingeniør Kristian Dragsbæk Raun, Region Syddanmark</i></p>	<p>Pesticidstoffers skæbne i moræneler – en kilde til langvarig udvaskning <i>v/ seniorforsker Annika Fjordbøge, DTU Sustain</i></p>	<p>PFAS i Mølleåen <i>v/ specialkonsulent Anne Bruun Jensen, Region Hovedstaden</i></p>	<p>Best practise og erfaringer med anvendelse af masseflowtest til undersøgelser og afværge af indelufttrisiko <i>v/ civilingeniør Trine Skov Jepsen, DMR</i></p>
11.40 – 11.50	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
11.50 – 12.50	<p>Frokost i restauranten</p>			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 7. – 8. marts 2023
Program

Onsdag 8. marts 2023

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 5	<p>Nye afværgemetoder</p> <p><i>Ordstyrer: Specialkonsulent Maria Hag, Region Hovedstaden</i></p> <p>12.50 – 13.15 Valg af metode til afværge af forureningsfaner i grundvand v/ <i>ekspertisechef Marianne Plenge, NIRAS</i></p> <p>13.15 – 13.40 Afværge af en TCE-fane i en reaktiv væg med aktivt kul og biologisk nedbrydning – virker det? v/ <i>chefkonsulent Dorte Harrekilde, Rambøll</i></p> <p>13.40 – 14.05 Oprensning af PFAS i jord v/ <i>civilingeniør Helena Hjørringgaard, Rambøll</i></p> <p>14.05 – 14.15 Spørgsmål og diskussion</p>	<p>Workshop II</p> <p>Bæredygtig håndtering af pesticidfund</p> <p><i>Arr.: Chefkonsulent, ph.d. Liselotte Clausen, HOFOR og grundvands-specialist Anne Esbjørn, VandCenter Syd</i></p> <p><i>Se separat program</i></p> <p>Kun forhåndstilmeldte</p>	<p>Praktiske erfaringer med udvikling og anvendelse af statistiske beslutningsværktøjer</p> <p><i>Ordstyrer: Lektor Thomas Mejer Hansen, Geoscience, AU</i></p> <p>Hvordan kan geologiske processer øge vores forståelse af forureningsmønstre i undergrunden og bidrage til bedre beslutningsgrundlag: Et eksempel fra Grindsted v/ <i>forsker Rasmus Bødker Madsen, GEUS</i></p> <p>Kan sandsynligheden for sammenhængende lag mellem to borer kvantificeres ved brug af crosshole georadar? v/ <i>lektor Majken Caroline Looms, KU</i></p> <p>Hvor skal der pumpes vand? Statistisk modellering gør det nemt og hurtigt for brugeren at vurdere effekten af nye borer v/ <i>ph.d.-studerende Mathias Busk Dahl, NIRAS/AU</i></p> <p>Spørgsmål og diskussion</p>	<p>Workshop III</p> <p>Find ind til problemets kerne, før du løser det! - kom og få inspiration til at løse komplekse problemstillinger via procesværktøjer</p> <p><i>Arr.: Specialkonsulent Annie Hans-Jákupsdóttir W. Simonsen og chefkonsulent Niels Døssing Overheu, Region Hovedstaden, og Ida Dyrland Damgaard, Region Midtjylland</i></p> <p><i>Se separat program</i></p> <p>Kun forhåndstilmeldte</p>
14.15 – 14.25	Pause			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 7. – 8. marts 2023
Program

Onsdag 8. marts 2023

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 6	National hydrostratigrafisk model <i>Ordstyrer: Funktionsleder Jesper Hannibalsen, Miljøstyrelsen</i>	Workshop II - fortsat Bæredygtig håndtering af pesticidfund	Overfladevand – ny viden om stoftransport og nedbrydning <i>Ordstyrer: Civilingeniør, ph.d. Kirsten Rügge, COWI</i>	Workshop III - fortsat Find ind til problemets kerne, før du løser det! - kom og få inspiration til at løse komplekse problemstillinger via procesværktøjer
14.25 – 14.50	FOHM og LARCOS Beskrivelse og status for anvendelsen af den fælles offentlige hydrostratigrafiske model og delingsplatformen <i>v/ geolog Tom Martlev Pallesen, I•GIS</i>		Dybdediskretiseret vandprøvetagning (peepers) og hydrauliske tests i åbunden viser nedbrydning af farmaceutiske stoffer ved Grindsted Å <i>v/ M.Sc-stud. Laura Morsing og M.Sc.-stud. Therese Lyng Petersen, DTU Sustain</i>	
14.50 – 15.15	FOHM og interpolation af tolkningspunkter - Interpolation anvendt til dannelse af grid flader fra FOHM tolkningspunkter <i>v/ geolog Jakob Lanstorp, Miljøstyrelsen</i>	Se separat program	Nedbrydning af sulfonamider i forureningsfanen fra fabriksgrunden i Grindsted – laboratorieforsøg og afværgespotentialer <i>v/ forskningsassistent Josefine Gram Hansen, DTU Sustain</i>	Se separat program
15.15 – 15.40	FOHM stratigrafi og tolkning – geologiske tolkningprincipper til brug for afsættelse af tolkningspunkter og deres sammenhæng til FOHM stratigrafi og FOHM interpolation <i>v/ geolog Tillie Marlene Madsen, Miljøstyrelsen</i>	Kun forhåndstilmeldte	Proms Kemiske Fabrik 20 år senere – er der risiko for overfladevand? <i>v/ civilingeniør Bertil B. Carlson, WSP Danmark</i>	Kun forhåndstilmeldte
15.40 – 15.50	Spørgsmål og diskussion		Spørgsmål og diskussion	
<p>Faglig tilrettelæggelse af Vintermøde 2023 Chefkonsulent, ph.d., civilingeniør John Flyvbjerg, Region Hovedstaden, johfly@regionh.dk Specialkonsulent, civilingeniør Julie Nyrop Albers, Roskilde Kommune, juliena@roskilde.dk Lektor Mette M. Broholm, DTU Miljø, mibr@env.dtu.dk Grundvandsspecialist, civilingeniør Anne Esbjørn, VandCenterSyd, aes@vandcenter.dk Seniorkonsulent, ph.d. Jacqueline Falkenberg, NIRAS A/S, jaf@niras.dk Seniorspecialist, civilingeniør Bjarke N. Hoffmark, COWI A/S, bjne@cowi.com Teamleder, civilingeniør, ph.d. Nanna Isbak Thomsen, Rambøll, natn@ramboll.dk Geolog, seniorforsker Peter Sandersen, GEUS, psa@geus.dk</p> <p>Administration og praktisk tilrettelæggelse Sekretariatsleder Lisbeth Verner, ATV Jord og Grundvand, atlv@env.dtu.dk</p>				